

**ИЗИСКВАНИЯ КЪМ УЧАСТНИЦИТЕ В
ИЗБОРИТЕ ЗА ОБЩИНСКИ СЪВЕТНИЦИ
И ЗА КМЕТОВЕ НА 27 ОКТОМВРИ 2019 г.**

за осигуряване на публичност
и прозрачност на предизборната кампания

Изборният кодекс (ИК) изисква участниците в изборите за общински съветници и кметове – политически партии, коалиции (коалиции от партии и местни коалиции) и инициативни комитети, да изпълняват определени ангажименти, за да се осигури публичност и прозрачност на финансирането на предизборната кампания.

За да се информират гражданите, Сметната палата поддържа Единен регистър по Изборния кодекс – **ЕРИК**, и подаването на информация за него е задължителна.

Сметната палата изготви тази брошура с цел да подпомогне участниците за осъществяването на законовите им задължения в съответните срокове.

ДОКУМЕНТИ

Сметната палата публикува указания и образци на писма, заявления, отчети, декларации, както и други документи, които участниците в изборите трябва да подават.

Можете да ги намерите:

- на интернет страницата на адрес

www.bulnao.government.bg в раздел „Контрол - избори“;

- или в ЕРИК в раздел

„Подаване на документи към Регистъра“.

Централната изборителна комисия в 5-дневен срок от регистрацията на партиите и коалициите предоставя на Сметната палата данните за банковата им сметка, предназначена за обслужването на предизборната им кампания, и имената и длъжностите на лицата, които отговарят за приходите, разходите и счетоводната отчетност, свързани с предизборната кампания. **При промяна на лицата партията или коалицията изпраща в Сметната палата имената и длъжностите на новите лица в 3-дневен срок от извършване на промяната.**

Общинските изборителни комисии в 5-дневен срок от регистрацията на местните коалиции и на инициативните комитети за участие в изборите за общински съветници и за кметове предоставят на Сметната палата **данните за банковата им сметка**, предназначена за обслужването на предизборната им кампания, и имената и длъжностите на лицата, които отговарят за приходите, разходите и счетоводната отчетност, свързани с предизборната кампания. **При промяна на лицата коалицията или инициативният комитет представя пред Сметната палата имената и длъжностите на новите лица в 3-дневен срок от извършване на промяната.**

ФИНАНСИРАНЕ

Финансирането на приходите и разходите за предизборната кампания на стойност над 1000 лв. се извършва само по банков път.

Партия, регистрирала кандидати, може да финансира предизборната си кампания със собствени средства на партията, със средства на кандидатите и с дарения от физически лица, юридически лица и еднолични търговци.

Същото се отнася и за коалиция, за нея даренията от физически, юридически лица и еднолични търговци се правят на една от партиите в коалицията, определена по чл. 164, ал. 2. от ИК.

Инициативните комитети могат да финансират кампанията си със средства на членовете на инициативния комитет, средства на кандидатите и дарения от физически лица, юридически лица и еднолични търговци, направени на лицето, определено по чл. 164, ал. 1 от ИК.

ОБЩ РАЗМЕР НА ФИНАНСИРАНЕТО

Общият размер на финансирането на предизборна кампания при избори за **общински съветници и за кметове** от всички източници не може да надхвърля:

- 8 000 000 лв. за партия и коалиция;
- максималния размер на средствата по чл. 165, ал. 2, 3, 4 и 5 за инициативен комитет.

За един **кандидат за общински съветник** може да се разходват не повече от 5000 лв. в рамките на общия размер на финансирането.

В РАМКИТЕ НА ОБЩИЯ РАЗМЕР НА ФИНАНСИРАНЕ МОЖЕ ДА СЕ РАЗХОДВАТ ЗА КАНДИДАТ ЗА КМЕТ НА:

ОБЩИНА С НАСЕЛЕНИЕ		РАЙОН С НАСЕЛЕНИЕ		КМЕТСТВО С НАСЕЛЕНИЕ	
до 30 000 жители	до 25 000 лв.	до 25 000 жители	до 20 000 лв.	до 1 000 жители	до 2 000 лв.
до 60 000 жители	до 50 000 лв.	до 50 000 жители	до 40 000 лв.	до 3 000 жители	до 6 000 лв.
до 100 000 жители	до 100 000 лв.	до 100 000 жители	до 60 000 лв.	над 3 000 жители	до 10 000 лв.
до 200 000 жители	до 250 000 лв.	над 100 000 жители	до 60 000 лв.		
до 500 000 жители	до 500 000 лв.				
над 500 000 жители	до 1 000 000 лв.				

ЗАБРАНИ

Партия, коалиция и инициативен комитет не могат да получават във връзка с предизборната кампания:

1. **анонимни дарения** под каквато и да е форма;
2. **средства от юридически лица** и от еднолични търговци, които имат просрочени публични задължения и/или са регистрирани в юрисдикции с преференциален данъчен режим;
3. **средства от чуждестранни физически лица**, с изключение на лицата - граждани на друга държава-членка на Европейския съюз, които имат изборителни права по кодекса;
4. **средства от религиозни институции**;
5. **средства от чужди** правителства или от чуждестранни държавни предприятия, чуждестранни търговски дружества или чуждестранни организации с идеална цел;
6. **движими и недвижими вещи за безвъзмездно ползване**, както и **безвъзмездни услуги** под каквато и да е форма от субектите по т. 2-5.

Забранено е безплатното използване на публичен административен ресурс.

При нарушение на общия размер на финансирането, на забраните за финансиране, както и на изискването финансирането да се извършва по банков път, се налага глоба от 3000 до 15 000 лв.

КАКВО ТРЯБВА ДА СЕ НАПРАВИ СЛЕД РЕГИСТРАЦИЯТА ЗА ИЗБОРИТЕ

След като се регистрират, участниците в изборите трябва да изпратят в Сметната палата с писмо по образец следната информация и документи:

ПАРТИИТЕ:

- удостоверения за регистрация на политическата партия за участие в изборите;
- документи за упълномощаване или делегиране на права и задължения на лица, различни от лицето, представляващо политическата партия;
- информация за телефон, мобилен телефон, адрес и e-mail на лицето/лицата за контакти със Сметната палата;
- информация за промяна на лицето/лицата, които отговарят за приходите, разходите и счетоводната отчетност, свързани с предизборната кампания, **представена в тридневен срок от извършване на промяната.**

КОАЛИЦИИТЕ:

- удостоверения за регистрация на коалицията за участие в изборите;
- коалиционно споразумение за образуване на коалицията;
- информация (трите имена, ЕГН и адрес) за лицата, които представляват коалицията;
- информация за партията от състава на коалицията, която отговаря за приходите, разходите и счетоводната отчетност на коалицията във връзка с предизборната кампания;
- документи за упълномощаване или делегиране на права и задължения на лица, различни от лицата, представляващи коалицията и/или съставляващите я партии;
- информация за телефон, мобилен телефон, адрес и e-mail на лицето/лицата за контакти със Сметната палата;
- информация за промяна на лицето/лицата, които отговарят за приходите, разходите и счетоводната отчетност, свързани с предизборната кампания, представена **в тридневен срок** от извършване на промяната.

КАКВО ТРЯБВА ДА СЕ НАПРАВИ СЛЕД РЕГИСТРАЦИЯТА ЗА ИЗБОРИТЕ

ИНИЦИАТИВНИТЕ КОМИТЕТИ:

● решение за създаване на инициативния комитет и решение за определяне на лицето, което да го представлява;

● удостоверение за регистрация на инициативния комитет за участие в изборите;

● документи за упълномощаване или делегиране на права и задължения на лица, различни от лицето, представляващо инициативния комитет;

● информация за телефон, мобилен телефон, адрес и e-mail на лицето/лицата за контакти със Сметната палата;

● информация за промяна на лицето/лицата, които отговарят за приходите, разходите и счетоводната отчетност, свързани с предизборната кампания, представена **в тридневен срок** от извършване на промяната.

ЗАДЪЛЖЕНИЯ В НАЧАЛОТО НА ПРЕДИЗБОРНАТА КАМПАНИЯ

До 5 дни от откриване на кампанията – в случая до 2 октомври 2019 г., партиите, коалициите и инициативните комитети трябва да изпратят на Сметната палата на хартиен и електронен носител информацията по чл. 171, ал. 2 от ИК за включването ѝ в ЕРИК:

1. трите имена, ЕГН и адрес на дарителите, вида, целта, размера или стойността на направените дарения;

2. трите имена и ЕГН на кандидатите и на членовете на инициативните комитети, които са предоставили средства, и размера на средствата;

3. декларациите за произхода на дарените средства, когато общият размер на дарението от едно физическо, юридическо лице или едноличен търговец надхвърли една минимална работна заплата (съгласно чл. 169, ал. 1 от ИК);

4. декларациите за произхода на средствата на кандида-

тите, издигнати от партията/коалицията/инициативния комитет, когато размерът на средствата надхвърли една минимална работна заплата (съгласно чл. 169, ал. 2 от ИК);

5. декларациите за произхода на средствата на членовете на инициативния комитет, когато размерът на средствата надхвърли една минимална работна заплата (съгласно чл. 169, ал. 2 от ИК);

6. наименованията на социологическите и рекламните агенции, както и на агенциите за осъществяване на връзки с обществеността, с които участникът работи.

ЗАДЪЛЖЕНИЯ ПО ВРЕМЕ НА ПРЕДИЗБОРНАТА КАМПАНИЯ

По време на предизборната кампания партиите, коалициите и инициативните комитети трябва да изпратят в 7-дневен срок новопостъпилата информация по чл. 171, ал. 2 от ИК за включване в ЕРИК. Информацията следва да се предоставя на хартиен и електронен носител в Сметната палата.

За нарушение на изискванията за подаване на информация за ЕРИК, на лицето, което представлява партията или инициативния комитет, или на лицата, които представляват коалицията, се налага глоба от 3000 до 10 000 лв., съгласно чл. 478 от ИК.

ПОДАВАНЕ НА ДЕКЛАРАЦИИ

Когато общият размер на дарението от едно физическо или юридическо лице или едноличен търговец надхвърли една минимална работна заплата (560 лв. за 2019 г.), дарителят представя декларация по образец за произхода на дарените средства (чл. 169, ал. 1 от ИК).

Когато общият размер на средствата, предоставени от кандидат или член на инициативен комитет, надхвърли една минимална работна заплата, той представя декларация по образец за произхода на средствата (чл. 169, ал. 2 от ИК).

Декларацията се подава:

- пред политическата партия;
- за коалиция - пред партията, определена по чл. 164, ал. 2 от ИК;
- за инициативен комитет - пред лицето, определено по чл. 164, ал. 1 от ИК.

За нарушение на задължение за деклариране по чл. 169 от ИК глобата е от 1000 до 3000 лв., а за повторно нарушение - от 3000 до 10 000 лв.

КАК СЕ ПОДАВАТ ДАННИТЕ ЗА ЕРИК

ЕРИК е достъпен от интернет страницата на Сметната палата и на адрес:

<https://erik.bulnao.government.bg>

Данните се подават в Сметната палата с придружително писмо по образец с приложения: информацията на хартиен и електронен носител, както и заверени копия „вярно с оригинала“ на декларациите по чл. 169 от ИК – също на хартиен и електронен носител на адрес: гр. София 1000, ул. „Екзарх Йосиф“ 37 - „Информация за ЕРИК“.

За представяне на информацията на Сметната палата участниците попълват PDF формуляри. Файловете с формулярите и указанията за тяхното попълване са публикувани в ЕРИК.

Сканирани документи се представят във файлове в някои от изброените формати: **JPG, JPEG, PNG, TIF, TIFF, GIF, PDF** и с големина до 6MB (шест мегабайта)!

С цел своевременно и надеждно изпращане на информацията за ЕРИК от участниците в изборите, Сметната палата е осигурила възможност тя да се подава по три начина:

1. Чрез попълване на данните директно в ЕРИК и подписване с електронен подпис;

2. Чрез попълване на данните директно в ЕРИК, като регистрацията е с използване на потребителско име и парола. При този вариант трябва да се отпечата на хартиен носител генерираните от електронната система данни и уникален код („разписка“), след което информацията се подписва от представляващия съответния участник в изборите и се изпраща на Сметната палата (по пощата/по куриер);

3. Чрез изпращане на хартиен и електронен носител по пощата или с куриерска служба.

Подробни указания и образци на документите може да намерите:

- на интернет страницата на Сметната палата: www.bulnao.government.bg в раздел „Контрол - избори“;
- в ЕРИК в раздел „Подаване на документи към Регистъра“.

До датата на изборите, Сметната палата може да изиска от участниците да отстранят установени неточности и непълноти в подадената информация за въвеждане в ЕРИК.

ЗАДЪЛЖЕНИЯ СЛЕД ПРИКЛЮЧВАНЕТО НА КАМПАНИЯТА

Срокът за представянето пред Сметната палата на отчетите за приходите, разходите и поетите задължения за плащане във връзка с предизборната кампания е 6 декември 2019 г. (30 работни дни след изборния ден). При провеждане на балотаж срокът за представяне на отчети е 30 работни дни след балотажа, т. е. 13 декември 2019 г.

Утвърдените образци на отчети са публикувани в ЕРИК в раздел "Подаване на документи към Регистъра" на адрес: <https://erik.bulnao.government.bg> или на интернет страницата на институцията - www.bulnao.government.bg. На нея можете да видите и указания за съдържанието на отчетите - раздел „Контрол - избори“.

Отчетът трябва да се изпрати от представляващия партията, коалицията или инициативния комитет на хартиен и електронен носител, придружен с извлечение от банковата им сметка.

Към отчета се прилагат декларациите за произход на дарените средства, когато са в размер над една минимална работна заплата, както и декларациите за произход на средствата, предоставени от кандидат или член на инициативен комитет, когато средствата надхвърлят една минимална работна заплата (чл. 172, ал. 1 и ал. 3 от ИК).

Отчетите за видовете регистрирани участници се състоят от четири раздела:

РАЗДЕЛ I

Набрани средства за финансиране на предизборната кампания

РАЗДЕЛ II

Извършени разходи за предизборната кампания

РАЗДЕЛ III

Обща стойност на получените непарични средства/дарения

РАЗДЕЛ IV

Общ размер на финансирането на предизборната кампания

Отчет, който не отговаря на изискванията относно формата, съдържанието и начина на представяне, се смята за неподаден.

За непредставен отчет на лицето, което представлява партията или инициативния комитет, или на лицата, които представляват коалицията, се налага глоба от 2000 до 10 000 лв.

! ВАЖНО !

ЗА ДА СЕ ИЗБЕГНАТ НЕТОЧНОСТИ И НЕПЪЛНОТИ

- от коалиция от партии и от местните коалиции се изготвя един отчет, който обобщава информацията за проведената предизборна кампания на коалицията. Не се съставят и не се представят в Сметната палата отчети от отделните политически партии, които съставляват коалиция от партии;
- първичните счетоводни документи за набраните приходи и извършени разходи за предизборната кампания на коалиция се издават на името на определената партия по чл. 164, ал. 2 от ИК, която отговаря за приходите, разходите и счетоводната отчетност на коалицията;
- когато предизборната кампания на регистриран участник се финансира с непарични средства от кандидат/член на инициативен комитет или на участника са дарени непарични средства, тези средства се представят като непарични в **Раздели I и III** на отчета. Правилото се прилага и когато се предоставят непарични средства от политическа партия от състава на коалиция за финансиране на кампанията на коалицията. Недопустимо е непаричните средства да се отчитат на един ред с паричните средства/дарения, както и да не се отчитат по **Раздел III** на отчета;
- остойностяването на получени непарични дарения и/или непарични средства от кандидатите и членовете на инициативни комитети, както и предоставени от партии непарични средства на коалиция от партии, се извършва по реда на чл. 23, ал. 5 от Закона за политическите партии;
- разходи, които са останали неразплатени към датата на съставяне на отчета, се включват в размера на извършените разходи по съответната точка и пункт, след което сумата на неразплатените разходи се представя отделно на реда „в т.ч. поети задължения за получени стоки и/или услуги за предизборната кампания, неразплатени към датата на съставяне на отчета“;
- извършените разходи трябва правилно да се класифицират по икономически елементи с оглед точното им представяне в съответния пункт и точка от раздела;
- за осигуряване на достоверно и точно представяне на информацията в отчета е необходимо отчетените декларирані приходи и извършени разходи да бъдат документално обосновани с първични счетоводни документи.

Сметната палата ще публикува в ЕРИК отчетите на партиите, коалициите и инициативните комитети до 15 дни след изтичането на срока за представянето им. Дотогава институцията може да изиска от участниците да отстранят установени пропуски.

ОДИТ

Сметната палата ще извърши одит за съответствие на декларираните приходи и извършените разходи във връзка с предизборната кампания, когато са над 1000 лв. (чл. 172, ал. 6 от ИК)

Когато размерът на дарените или предоставени средства от едно лице е над 1000 лв., Сметната палата ще провери съответствието между размера на дарените или предоставени за съответната предизборна кампания средства и размера на доходите на лицето. За проверката председателят на Сметната палата изисква информация от Националната агенция за приходите и други компетентни органи и институции. (чл. 170, ал. 2 от ИК).

За въпроси за подаване на документи
по Изборния кодекс:

02 81 16 871

02 81 16 866

02 81 16 836

ekip4@bulnao.government.bg

ekip3@bulnao.government.bg

www.bulnao.government.bg

<https://erik.bulnao.government.bg>

Сметна палата

гр. София, ул. „Екзарх Йосиф“ 37